

TALLINNA POLÜTEHNIIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 29 (995)

Reede, 24. oktoober 1980

XXXII aastakäik

KAHE AASTA KOKKUVÕTTED

21. oktoobril toimus aulas meie parteiorganisatsiooni aruandlusvalimiskooosolek. Parteikomitee aruande esitas komitee sekretär Aadu Talts. Järgnesid sõnavõttud, uue parteikomitee valimised ja delegaatide valimine EKP Tallinna Oktoobri Rajooni organisatsiooni IV konverentsile. Kooosolekust võtsid osa EKP Keskkomitee teaduse ja õppeasutuste osakonna juhataja A. Aben, ENSV kõrg- ja keskerihariduse minister I. Nuut ja EKP Tallinna Linnakomitee sekretär A. Kullaste.

Alljärgnevalt avaldame lühendatult parteikomitee aruande.

Nõukogudema seasab suure ajaloolise sündmuse — NLKP XXVI kongressi künnisel. Selle ettevalmistamisel teeb kogu meie rahvas ja partel kokkuvõtteid XXV kongressil seatud ülesannete täitmisest, tuues esile kogu positiivse ja suhtudes printsipiaalse kriitilise puudujääkidesse ja mõõdalaskmistesse. Valmistumine eelseisvaks kongressiks on tunduvalt tõstnud nõukogude inimeste, kõikide kommunistide poliitilist ja tööalast aktiivsust. Selle avalduseks on võitlus X viisaastaku plaani, 1980. aasta plaani täitmise eest, täendavate sotsialistlike kohustuste võtmine.

Käesolevas aruandes leiab analüüsimist meie parteiorganisatsiooni ja tema komitee tegevus kahe viimase aasta vältel, mitmele juhu on vaatluse all parteiorganisatsiooni tegevus X viisaastakul tervikuna.

ÕPETÜÜ

Kõrgkooli hinnatakse eelkõige tema lõpetajate erialase ettevalmistuse ja ühiskondlik-poliitilise aktiivsuse järgi. Kogu meie instituudi kollektiivi, parteikomitee, rektoraadi, ühiskondlike organisatsioonide tegevus on olnud suunatud õppe- ja kasvatustöö ühtsusele ning kompleksusele. Eriiist tähelepanu on pööratud NLKP Keskkomitee otsusele «Ideoloogiatöö ja poliitilise kasvatustöö edasise parendamisest» ning NLKP Keskkomitee ja NSVL Ministrite Nõukogu määrusele «Kõrgkooli edasiparendamise ja spetsialistide ettevalmistamise kvaliteedi parendamisest».

Möödunud viie aasta jooksul andis TPI rahvamajandusele 6279 kõrgharidusega spetsialisti. TPI lõpetajaid loetakse headeks spetsialistideks nii erialaselt kui ideelis-poliitiliselt ettevalmistuselt.

Rahuloluks aga pole siiski alust. Me oleme pidevalt rahvamajandusele võlgu, sest instituudi lõpetajate arv ei vasta tegeliku vastuvõtu arvule. Möödunud õppeaastal lõpetas 72,6% viis aastat tagasi vastuvõetud üliõpilastest. Selline kasutegur ei ole normaalne. Analüüsil selgub, et 70–75% väljalangevatest üliõpilastest kustutatakse nimekirjast nõrga õppeaduse ja õppetöö puudumise tõttu. Seega peituvad väljalangevuse juured õppetöö korralduses: edasijõudmatuses ja nõrgas õppedistsipliinis, mis on omavahel tihedalt seotud.

Peamine küsimus on selles, kuidas töötada üliõpilastega, kuidas sisendada neile alates õppetöö esimesest päevast armastust õpitava

NLKP XXVI KONGRESSI EEL

◆ Parteisekretär AADU TALTS.

eriala vastu, kohuse- ja vastutus-tunnet. Õppejõududel-kommunistidel, teaduskondade parteibüroodel, teaduskondade ühiskondlikel organisatsioonidel, kateedritel ja dekanaatidel tuleb põhjalikult analüüsida üliõpilaste säilivuse, nooremate kursuste õppetöö efektiivsuse tõstmise probleeme ja kavandada mõjuvaid vahendeid esinevate puuduste likvideerimiseks.

Eriti on vaja rõhutada komsomolorganisatsiooni osa kõrge õppe- ja kasvatustöö tagamisel. Meie maa paljudes kõrgkoolides on komsomol kujunenud kõrge õppeaduse eest peetava võitluse eestvedajaks. On loodud kindlad töövormid maha-jääjate abistamiseks ja distsipliinrikkujate korraleksumiseks. TPI komsomolorganisatsiooni on tarvis neid kogemusi tundma õppida ja võtta oma tööpraktikasse.

TEADUSTÜÜ

on kõrgkooli tegevuse teine tähtsam tööloik. Viimase viie aasta jooksul on instituudis saavutatud märkimisväärsed tulemused teadustöös ja selle organiseerimises. Viidi läbi teadustöö temaatika koondamine tähtsamateks uurimisuundadeks. Tänavu täidab TPI lepingulisi uurimistööid 3,35 miljoni rubla eest, s. o. 0,25 miljoni rubla eest rohkem kui oli ette nähtud instituudi X viisaastaku arenguplaanis. Uurimistööde tulemuste juurutamisest saadud majanduslik efekt on üle 10 miljoni rubla aastas. TPI teadustöö saavutus on igal aastal edukalt eksponeeritud NSVL Rahvamajandusnäitusel, samuti paljudel rahvusvahelistel näitustel väljaspool Liitu. Aruandeperioodil on meie kollektiivi mitmed liikmed tunnistanud Nõukogude Eesti preemia väärilisteks.

Õppe- ja teadustöö tase sõltub teaduslik-pedagoogilise kaadri kvalifikatsioonist. 69% õppejõududest omab teaduskraadi või kutset. See loob head eeldused õppe- ja teadustöö edukaks korraldamiseks. Igal aastal töötab 20% õppejõududest oma kvalifikatsiooni mitmesugustel kursustel, seminaridel, stažeerimistel, doktorantuuris jm.

Kõige positiivse kõrval ei saa jätta puudutamata üht teravat küsimust: teaduste doktori kraadi ja professori kutset omavate õppejõudude osa meie kollektiivis. Praegu töötab meie instituudis 33 kõrgeima kvalifikatsiooniga õppejõudu. TPI viie aasta arenguplaanis nägime 1980. aastaks ette 46 professorit ja doktorit. Praegu oleme aga ainult 1978. aasta tasemel. Selle küsimusega tuleb meil tegeleda kõige tõsisemalt ja saavutada murrang paremusele juba kõige lähemas tulevikus.

IDEOLOOGIA- JA POLITKASVATUSTÜÜ

Võttes arvesse TPI kui tehnikakõrgkooli ja selle allasutuste spetsiifikat, töötab parteikomitee välja TPI ideoloogiatöö perspektiivplaani NLKP XXV kongressi otsuste täitmiseks aastail 1976–1980. Vastavad plaanid koostasid ka teaduskondade parteiorganisatsioonid. Seejuures oleme arvestanud nõuet, et ideoloogia- ja poliitilise kasvatustöö südamikuks on olnud ja on ka edaspidi kujundada nõukogude inimestes teaduslik maailmavaade, piiritud ustavus partei üritusele ja kommunismiideaalidele, armastus sotsialistliku isamaa vastu ja proletaarne internationalism. Partei on keskendanud tähelepanu järgmistele poliitilise kasvatustöö aktuaalsetele ülesannetele. Esiteks, tagada propaganda ja agitatsiooni kõrge teaduslik tase. Teiseks, tõhustada propaganda ja agitatsiooni asjalikkust ja konkreetsust, tema sidet eluga ning majanduslike ja poliitiliste ülesannete lahendamiseks. Kolmandaks, arendada propaganda ja agitatsiooni ründavat iseloomu.

Tulevaste spetsialistide ideellisel karastamisel, nende kommunistliku maailmavaate kujundamisel lasuvad vastutusrikkad ülesanded kogu instituudi parteiorganisatsioonil, komsomolil ja ametiühingul, kõikidel õppejõududel. Kuld kõrgkooli tingimustes on sin eriti ulatustuldas ülesanded täita ühiskonnateaduste teaduskonna parteiorganisatsioonil, ühiskonnateaduste kateedrite kommunistidel-õppejõududel.

NLKP programmis ja NLKP XXV kongressi materjalides on pööratud suurt tähelepanu kommunistliku kõlbluse kasvatamisele. See on alati olnud TPI parteiorganisatsiooni tegevuse koostisosaks. Kõlbline kasvatustöö kõikidel tasanditel ja vormides nõuab igasuguse formaalsi minetamist, igatüü — nii õppejõu kui üliõpilase — kõrget vastutustunnet, sõnade ja tegude ühtsust, kommunistiühitaja moraalkoodeksi — printsipiide — muutumist veendumuseks ning igapäevase käitumise reegliteks.

Ühtlasi tuleks märkida, et meie arvates peaksid vabarilgi vastavad instantsid tõsisemalt tegelema marksislik-leninliku eetika spetsialistide ettevalmistamisega ning hoolitama vastava kirjanduse, sealhulgas õpikute väljaandmise eest eesti keeles.

Õppe- ja kogu kasvatustöö edasise parendamise eesmärgil on vaja asjalikult läbi analüüsida toimunud aruande-valimiskooosolekutel (ühiskonnateaduste teaduskonna jt. parteiorganisatsioonides) kriitika instituudi õppemetoodilise va-

Jätkub 2. lk.

MEIDA JALASTI foto.

KUIDAS TULI „KULDNE MERCURIUS“

* * *

Möödunud nädalal võtsid Moskvase sõidu ette meie vabariigi kõrg- ja keskerihariduse minister Uinar Nuut, TPI teadusprorektor prof. Heino Lepikson, parteisekretär Aadu Talts, teadusliku uurimise sektori juhataja Jüri Tanner, patendiosakonna juhataja Ants Kukrus, infotalituse juhataja Vahur Mägi ja eksperimentaal-konstrueerimisosakonna juhataja Elmar Saa. Kõik nad osalesid 15. oktoobril «Rossija» kontserdisaalis toimunud tseremonias, kus anti pidulikult üle rahvusvahelist auhinda «Kuldne Mercurius». Ühe «Kuldse Mercuriuse» koos juurdekuuluva diplomiga töid nad ka endaga kaasa TPI-sse ja see on selle lehekülje fotol näha.

Teadmine, et TPI oli tänavu ainus kõrgkool, kes tunnustati «Kuldse Mercuriuse» vääriliseks, ajendas 15. oktoobril Moskvast viibinute vahendusel kirja panna järgnevat.

«Kuldne Mercurius» eksisteerib juba paarikümmend aastat. On olemas «Kuldse Mercuriuse» rahvusvaheline assotsiatsioon keskusega Roomas. Assotsiatsiooni alaline sekretär on itaallane Lorenzo Gallo, president vahetub igal aastal, tänavu oli selleks NSV Liidu väliskaubandusministri asetäitja N. Komarov. NSV Liit liitlus «Kuldse Mercuriuse» organisatsiooni alles tänavu ja Moskva sai ka tänavuseks autasude kättemise kohaks. Jagati välja 246 autasu. Ajakirjanduse vahendusel on juba teatavaks saanud, et ühe «Kuldse Mercuriuse» rahu ja rahvusvahelise koostöö arendamise eest sai L. I. Brežnev. «Kuldse Mercuriuse» statuut näeb ette autasu andmist nii isiklike au-preemiatena kui asutustele ja ettevõtetele, samuti infoallikate-

Jätkub 4. lk.

KUIDAS TULI „KULDNE MERCURIUS“

SOOJUSENERGEETIKUTE KONVERENTS

Algus 1. lk.
Ise — preemia said näiteks teiste hulgas ka «Pravda», «Izvestija», NSV Liidu riiklik tele- ja raadiokomitee, samuti kaks ajakirjaniku. Autasu statuut näeb ette ka tema jagamist panuse eest tootmises, rahu ja rahvusvahelise koostöö edendamise eest. Sellesse alajaotusse kuulus maailma paljude soliidsete firmade, pankade, tööstusettevõtete ja uurimisasutuste seas ka meie instituit.

«Kuldse Mercuriuse» statuudi järgi on eelkõige hinnatud TPI rahvusvahelist koostööd. TPI kui kõrgkooli ja ühtaegu uurimisasutuse eripäraks on toota ideesid ja uusi tehnilisi lahendusi, kaitsa neid välispatentidega ja müüa litsentsidega. Kõigest sellest ja järelikult just sellest, mis tõi TPI-sse «Kuldse Mercuriuse», on meie lehes mitu puhku juttu olnud. Tehkem seda õige lühidalt veel kord siiski ka Mercuriuse kuldse säras.

* Patendime oma leiutisi kahekümnes tööstuslikult arenenud riigis. Välismaadelt olemas olnud 84 patenti: näiteks USA-st, SFV-st, Prantsusmaalt, Sveitsist, Rootsist, Austriast jne. Patendime oma leiutisi eelkõige keemia, elektrotehnika ja meditsiini val-

konnas (viimase all on mõeldud põhiliselt TPI teadlaste panust meditsiiniaparatuuri).

* Meie teadussaavutused on saanud kolme litsentsilepingu objektiks (olgu öeldud, et kolm litsentsi on kõrgkooli kohta väga hea näitaja). 1976. a. sõlmiti esimene litsentsileping Jaapani firmaga «Nagoya Oil Chemical». Litsentsilepingu objektiks on saanud DFK-liimvaigud, mis on välja töötatud põlevkivikeemia ja -sünteesi uurimislaboris. 1978. a. algas Jaapanis DFK-liimide tööstuslik tootmine. 1978. a. müüsi samale Jaapani firmale teise litsentsi objektiks — soojusisolatsioonmaterjali, mis on välja töötatud samas laboris. 1979. a. sõlmisime litsentsilepingu Soome firmaga «E Priha OY», objektiks taas DFK-liimvaigud.

* Võiks märkida veel TPI ja «Viisnurga» ühispatenti suuskade valmistamisel, mida eksportitakse Kanadasse, Soome, Tšehhoslovakkiasse jne. TPI teadlased on välja töötanud suusa talla kandi materjali, mis teeb suusa kulumiskindlamaks.

* Osaleme aastas keskmiselt

kümnelt näitusel nii NSV Liidus kui välismaal. TPI on andnud oma osa paljudes välismaal korraldatud näitusel Prantsusmaal, Itaalias, Belgias, Soomes, Austrias, Tšehhoslovakkias, Bulgaarias, Saksas DV-s, Poolas jne. Hinnatud on meie väljapandud aparatuurid ja tehnoloogilised skeemid. Kõik näitustele esitatavad aparatuurid on muide nii disainitud, konstrueeritud kui valmistatud meie oma eksperimenditeaduse- ja uurimislaborite poolt. Tuleval aastal avatakse Mehhikos suur Nõukogude Liidu teaduse ja tehnika näitus, mille kõrgharidust käsitlevat osa esindavad Nõukogude Eesti kõrgkoolid, teaduslikud aparatuurid eriti TPI.

* Teadus levib ka teadlaste publikatsioonide kaudu. Hinnatud on «TPI Toimetised» — temaatilised kogumikud, mis välisvahetuse kaudu levivad 22 välismaal. Meiega teaduspublikatsioonide kaudu suhtlevad akadeemilisi asutusi ja kõrgkooli on 94. Viimasel ajal suureneb nende välisteadlaste arv, kes on avaldanud soovi esineda oma töödega meie toimetistes.

* Kõiges ülalnimetatul on selgesti tunnetatav üliõpilaste osa: uurimistööle kulutatavast palgafondist maksti mullu üli-

õpilastele välja 13%. Tegutseb 38 ÜTU ringi, ÜKB, kes mullu tunnustati üleliiduliselt III koha vääriliseks. Uurimistöö väga mitmepalgelistes vormides osaleb üle 90% üliõpilastest.

* Ühised uurimistööd soovad meid mitmete VMN-i maadega. Väga tihedad on sidemed Budapesti Tehnikaülikooliga, kellega seob meid koostööleping. Riikidevaheliste kokkulepete raames toimub koostöö Magdeburgi ja Karl-Marx-Stadti tehnikakõrgkoolidega. Meie sarnaste tehnika uurimislabor osaleb Balti mere ja Soome lahe vetekiite probleemide uurimises NSV Liidu — Soome ja NSV Liidu — Taani vaheliste kokkulepete põhjal.

* Meie õppejõud on täitnud ja täidavad õppeülesandeid arengumaades — Indias, Alžeerias, Egiptuses jne. Päril tavaline ja igapäevane on töik, et meie õppejõud peavad loenguid teistes riikides, osalevad teaduskonverentsides.

* Instituudi uurimistööde aastane maht ulatub 4 miljoni rublani. Saadav majanduslik efekt on 3—4 rubla iga uurimistööks kulutatud ühelt rublalt. Kõik see annab alust veendumuseks, et TPI teadus on tööpoolest tootlik jõud.

HILLE KARM

„UNIVERSAALI“ SALADUS

Algus 3. lk.

Mulle selgitati, et «Universaali» on elanikkonnas seas autoriteet eelkõige just seepärast, et ta teeninduse hea kvaliteedi kõrval võtab enda peale ka materiaalse vastutuse. Näiteks kaeti teie auto roostevastase vedelikuga ja anti sealjuures garantiit neljaks aastaks. Kui rooste enne külge lööb, maksab teenindusettevõtte garantiiile vastupidamatuse välja.

«Universaalis» kasutatakse kliendi võitmiseks mitmeid vahendeid. Autoomanikul, kes on toonud autoteenindusse oma «Ziguli» või «Trabandi», lubatakse remondi juures viibida ja isegi soovitatatakse seda. Klient võib oma silmaga veenduda, et tema autot remondivad asjatundjad, et seda tehakse rahu-likult ja oskustlikult.

Teenindusettevõtte põhitgevuseks on korterite remont. Täpselt kindlaksmääratud päeval ja kellaajal toob auto kohale töölised, kõik vajalikud materjalid ja tööriistad. Kui maalrid on ühes toas lõpetanud, kolivad nad teise, neid asendavad parketipanijad, kui aga kõik on valmis, jõuab kohale koristusbrigaad, maalrid töötavad sellal aga juba uues korteris. Kliendile antakse üle täielikult korras korter, ka mööbel on oma kohale paigutatud.

Küsimusele «Miks valisite just teenindaja elukutset?» vastab äsja «Universaalis» tööl asunud noor mehaanik: «On moes olla teenindaja.»

Lühendatult «Izvestija» (12. okt. 1980) erikorrespondendi S. Dardõkini kirjutisest.

SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

Igasügisisesed TPI meistri- võistlused jooksukrossis kujunesid tänava instituudi XXXII spartakiadi avaalaks.

Soe sügisilm tõi krossirajale ligi 200 tudengit.

Naiste 500 m jooksus osutsid kiireimaks:

1. Leili Selm KU-71 1.32,3

2. Katrin Miili EE-13 1.33,2

3. Anneli Kuus KM-31 1.35,2

1000 m distantsil olid kolm parimat:

1. Kersti Kaasik TL-11 3.36,0

2. Zenta Lobe ET-32 3.43,5

3. Gerri Teramees KU-31 3.46,3

Meeste 1000 m:
1. Ralvo Altmets ET-32 2.39,8

2. Jevgeni Badulin MM-38 2.40,3

3. Tiit Kuusk TR-31 2.40,9

Meeste 3000 m:

1. Urmas Kannumäe MM-31 9.28,0

2. Jüri Iljin EE-91 9.30,0

3. Allan Toim ET-72 9.33,4

Võistkondlike punktide kokkuleppemisel saavutas naiste arvestuses esikoha keemiateaduskond ja meeste arvestuses mehaanikateaduskond.

Üldvõidu pälvil ühtlaselt esinenud keemiateaduskond. Järgnesid mehaanika-, automaatika-, majandus-, ehitus- ja energeetikateaduskonnad.

TIIT TARVE

haavas naabrinnat. Asi läks kohtusse. Süüdistatav väitis, et seda noolt juhtis Amor. Kaeba- ja leidis vibuküti meeldiva olevat ja varsti peetigi pulmad.

Juhtige autot paljajalu! Nii soovivad hollandi arstid ja kin- nitavad, et paljasjalgsed reageerivad erksamalt müritustele liik- luses; samuti ei jää nad pikka- del sõitudel rooli taga magama.

Toomas Miring
Ajakirjast «Vlasta»

Dickenson (Executive ed.). — Oxford / a.o. : Pergamon, 1975.

Vol. 1. H. Noble Gases, Group IA, Group IIA, Group IIIB, C and Si. 1975. XVIII, 1487 p., ill.

Vol. 2. Ge, Sn, Pb, Group VB, Group VIB, Group VIIB 1975. XVII, 1615 p., ill.

Vol. 3. Group IB, Group IIB, Group IIIA, Group IVA, Group VA, Group VIA, Group VIIA, VIII 1975. X, 1387 p., ill.

Vol. 4. Lanthanides, Transition Metal Compounds. 1975. XVI, 1010 p., ill.

Vol. 5. Actinides, Master Index. 1975. XVI, 715 p., ill.

5. Lexikon der Mathematik / Hrg.: Walter Gellert, Herbert Kästner, Dr. Siegfried Neuber. — Leipzig: Bibliographisches Inst., 1979. — 624 S., ill.

6. Technical Dictionary. Refrigeration and Air Conditioning. English-French-German-Arabic / Comp. and rev. by Dr. Anwar Mahmoud Abd-El-Wahed. — Leipzig, 1979. — 124 p., ill.

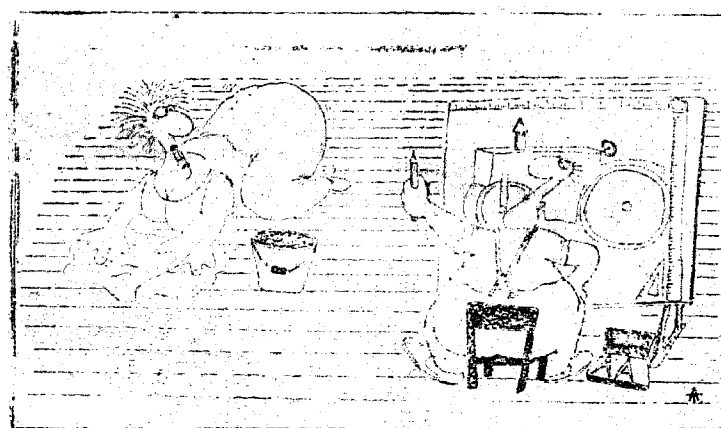
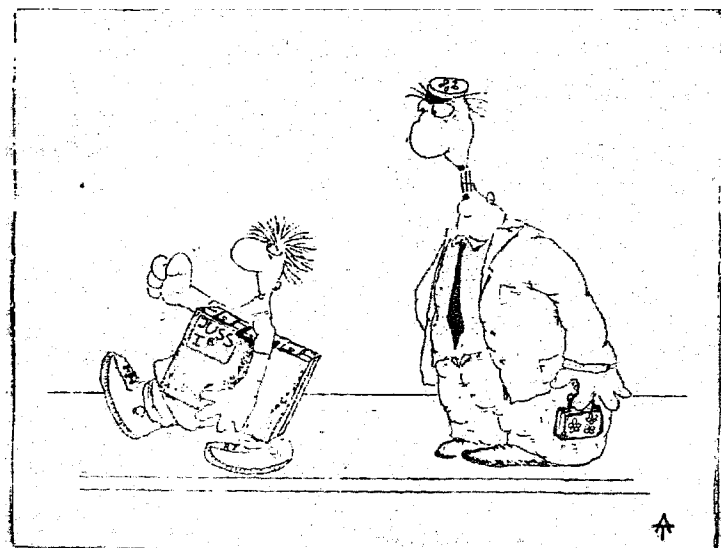
RAAMATU UUDISEID

1. СССР в цифрах в 1979 году. Краткий стат. сб. ЦСУ СССР. М.: Статистика, 1980. 224 с.

2. Pankov N. Filmitamõõri lühisõnastik. — Tln.: Valgus, 1980. — 148 lk., ill.

3. Brockhaus ABC. Elektronik / Hrg.: Hans-Dieter Junge. — Leipzig: Brockhaus, 1978. — 751 S., ill. 16 S. Taf. — Bibl.: S. 706-711.

4. Comprehensive Inorganic Chemistry: in 5 vol. / Ed. Board J. C. Bailar, H. J. Emeléus, Sir Roland Nyholm, A. F. Trotman-

◆ Joonistab ARNE TAE (MP-72)

Südamik kaastunne sulle,
Eve Lind, ema
ALMA LINNU
surma puhul.
Opperrühm TI-91 ja
rühmajuhendaja

Kallis Anne, südamik
kaastunne armsa isa
JOHANNES OLDE
surma puhul.
Opperrühm TL-71 ja
rühmajuhendaja

«TALLINNA POLÜTEHNİK»
ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК

Trükkoda «Uhiselu», Tallinn, Pikk t. 40/42. Organ парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник». Типография «Южиселу», Пикк, 40/42.
Toimetuse aadress: 200026 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 537-261.
Адрес редакций: 200026 Таллин, Эхитайте тее, 5, ТПИ 3 корпус, комната 204, тел. 537-261.

Tell. nr. 3014
MB-08396
Hind 2 kop.

Vastutav toimetaja
G. HAZAK